

Sygn. akt IX U 39/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Iwona Krakowczyk

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2016 r. w Rybniku

sprawy z odwołania N. H. (N. H.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania N. H.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 20 listopada 2015 r. Znak (...)

oddala odwołanie

Sędzia

Sygn. akt IX U 39/16

UZASADNIENIE

Organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z dnia 20.11.2015r. przyznał ubezpieczonej N. H. (H.) emeryturę z uwzględnieniem zagranicznych okresów ubezpieczenia, od dnia 01.01.2015r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. W decyzji wskazano, iż do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił łączny staż sumaryczny w wymiarze 223 miesięcy, w tym 42 miesiące okresów składkowych i nieskładkowych przebytych w Polsce i 181 miesięcy okresów składkowych zagranicznych. Emerytura została ustalona wg proporcji 42 miesiące pracy w Polsce do 223 miesięcy łącznej pracy z uwagi na ubezpieczenie za granicą. Wysokość emerytury została ustalona na podstawie art. 183 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczona nie zgodziła się z decyzją wskazując, że ma udokumentowany okres zatrudnienia zarówno pracy w Polsce, jak i pracy na Ukrainie, natomiast wypłata świadczenia emerytalnego następuje tylko na podstawie 42

miesięcznego okresu zatrudnienia w Polsce. Ubezpieczona domagała się zaliczenia na wysokość emerytury całego okresu składkowego w ilości 223 miesiące, w tym 181 miesięcy okresu pracy na Ukrainie.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie i wskazał na prawidłowość decyzji w świetle uregulowań przepisów Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o zabezpieczeniu społecznym z 18 maja 2012r. oraz ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z 18.12.2012r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej, urodzonej w dniu (...), prawo do emerytury od dnia 01.11.2012r., na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił wyłącznie okresy ubezpieczenia w Polsce: 2 lata, 8 miesięcy i 2 dni okresów składkowych oraz 10 miesięcy i 21 dni okresów nieskładkowych ograniczonych do 1/3 okresów składkowych. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych od 2002r. do 2011r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 0,75%, a po ponownym przeliczeniu emerytury decyzją z dnia 8.05.2013r., wskaźnik ten został ustalony na 9,60 %. Wysokość emerytury obliczonej na podstawie art.53 wyniosła 713,93 zł, a na podstawie art. 26 ustawy – 35,73 zł. Po zastosowaniu regulacji zawartej w art.183 powołanej ustawy, wysokość emerytury wyniosła 273,10 zł, a po waloryzacji od 1.03.2013r. – 284,02 zł brutto.

Wysokość emerytury, po przeliczeniu decyzją z dnia 20.11.2015r. (k. 93 - 95akt rentowych) wynosi od 01.12.2015r. 300,86zł brutto.

W dniu 23.01.2015r. ubezpieczona złożyła wniosek o ustalenie uprawnień do emerytury ukraińskiej na podstawie przedłożonych dokumentów potwierdzających zatrudnienie na terenie Ukrainy.

Pismem z dnia 9.03.2015r. (k.11 akt rentowych) ubezpieczona sprecyzowała powyższy wniosek, domagając się przyznania emerytury z uwzględnieniem ukraińskich okresów zatrudnienia.

W rozpoznaniu powyższego wniosku, organ rentowy zaskarżoną decyzją z 20.11.2015r. (k. 97-99 akt rentowych) przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o zabezpieczeniu społecznym z 18 maja 2012r. z uwzględnieniem zagranicznych okresów zatrudnienia.

Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił łącznie 223 okresy ubezpieczenia, w tym w Polsce: 2 lata, 8 miesięcy i 2 dni okresów składkowych, 10 miesięcy i 21 dni okresów nieskładkowych ograniczonych do 1/3 okresów składkowych tj. łącznie 42 miesiące oraz na Ukrainie: 15 lat, 1 miesiąc i 19 dni, tj. 181 miesięcy, jako zagraniczne okresy składkowe.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury, obliczonej na podstawie art. 53 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych od 2002r. do 2011r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 9,60%.

Wysokość pełnej emerytury, obliczonej na podstawie tego przepisu, wyniosła 713,93 zł brutto.

Wysokość emerytury proporcjonalnej została ustalona według proporcji 42 miesiące pracy w Polsce do 223 miesięcy łącznej pracy z uwagi na ubezpieczenie za granicą i wyniosła 134,46zł.(brutto).

Wysokość emerytury obliczonej na podstawie art. 26 powołanej ustawy wyniosła 35,73zł.

Ostateczna wysokość świadczenia została ustalona w oparciu o art. 183 ustawy z 17.12.1998r.: 35% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 i 65% emerytury obliczonej na podstawie art. 26, przy uwzględnieniu, że uprawnienia emerytalne ubezpieczona nabyła w 2012r. i wyniosła 70,28zł (brutto).

Organ rentowy zawiesił wypłatę tej emerytury ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym i kontynuuje wypłatę dotychczasowego świadczenia.

Ubezpieczona ma wykształcenie wyższe, ukończyła uczelnię na Ukrainie o kierunku historia i pedagogika. Ubezpieczona studiowała w okresie od 1.09.1969r. do 29.06.1974r. Następnie w okresach: od 10.09.1974r. do 19.01.1976r., od 1.07.1983r. do 22.08.1991r. oraz od 21.11.1991r. do 8.09.1992r. wykonywała pracę na Ukrainie głównie jako wychowawca w przedszkolach. Ponadto w okresach od 20.01.1976r. do 18.01.1978r. oraz od 26.11.1979r. do 25.11.1978r. ubezpieczona podlegała ubezpieczeniom z tytułu opieki nad dzieckiem do 3 lat.

Łącznie do ukraińskich okresów ubezpieczenia organ rentowy zaliczył 15 lat, 1 miesiąc i 19 dni okresów składkowych, czego ubezpieczona nie kwestionowała.

Obywatelstwo ukraińskie ubezpieczonej ustало w dniu 07.02.2007r., a następnie aktem wojewody (...) z 31.12.2007r. ubezpieczona została uznana za obywatela polskiego.

Ubezpieczona przyjechała do Polski w 1995r. Od 1995r. do 2005r. ubezpieczona nie wykonywała pracy w Polsce. Pracę rozpoczęła 02.11. 2005r. i pracowała do 14.11.2008r.

W Polsce okres ubezpieczenia wynosi 2 lata, 8 miesięcy i 2 dni okresów składkowych oraz 10 miesięcy i 21 dni okresów nieskładkowych ograniczonych do 1/3 okresów składkowych.

Ubezpieczona nie posiada innych okresów ubezpieczenia w Polsce poza uznanymi przez organ rentowy, wskazanymi w zaskarżonej decyzji.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego oraz zeznań ubezpieczonej złożonych na rozprawie w dniu 05.05.2016r.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za przekonujący i nie budzący wątpliwości, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że organ rentowy w sposób prawidłowy ustalił wysokość emerytury ubezpieczonej w zaskarżonej decyzji z dnia 20.11.2015r.

Ubezpieczona domagała się uwzględnienia na wysokość przyznanej emerytury, 181 miesięcy okresów ubezpieczenia przebytych na Ukrainie.

Pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą została zawarta Umowa o zabezpieczeniu społecznym z dnia 18.05.2012r (Dz.U.2013r., poz.1373).

Z art. 3 (Dział III) tej Umowy wynika, że Umowę stosuje się do:

- 1)osób, które podlegały lub podlegają ustawodawstwu jednej lub obu umawiających się stron,
- 2)innych osób, jeżeli wywodzą swoje prawa od osób wymienionych w punkcie 1.

Niewątpliwie zatem ubezpieczona, która podlegała ubezpieczeniom społecznym na Ukrainie w latach 1969-1992, a następnie w Polsce w latach 2005-2008, podlega uregulowaniom tej Umowy.

Z treści art.12 Umowy wynika, że jeżeli ustawodawstwo jednej Umawiającej się Strony uzależnia nabycie, zachowanie lub przywrócenie prawa do emerytury lub renty od przebycia okresów ubezpieczenia, to instytucja właściwa tej Umawiającej się Strony uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem drugiej Umawiającej się Strony, tak jakby były okresami ubezpieczenia przebytymi zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, jeżeli okresy te się nie pokrywają.

Z kolei zgodnie z treścią art.16 Umowy jeżeli zgodnie z ustawodawstwem jednej z Umawiających się Stron prawo do emerytury lub renty przysługuje po zastosowaniu postanowień artykułu 12 niniejszej Umowy, instytucja właściwa tej Umawiającej się Strony ustala emeryturę lub rentę w następujący sposób:

1) oblicza teoretyczną wysokość emerytury lub renty, należną w przypadku, gdyby wszystkie okresy ubezpieczenia zostały przebyte zgodnie z obowiązującym ją ustawodawstwem,

2) dla określenia teoretycznej wysokości emerytury lub renty, o której mowa w punkcie 1, przy ustalaniu podstawy obliczenia uwzględniane jest wyłącznie wynagrodzenie uzyskane zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez instytucję właściwą oraz składki odprowadzone zgodnie z tym ustawodawstwem,

3) na podstawie teoretycznej wysokości, o której mowa w punkcie 1, określa rzeczywistą wysokość emerytury lub renty w oparciu o proporcję okresów ubezpieczenia przebytych zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym instytucję właściwą przynajmniej emeryturę lub rentę do sumy wszystkich przebytych okresów ubezpieczenia.

Podkreślić należy, że ubezpieczona nabyła prawo do emerytury na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. z 2015r., poz. 748 ze zm.), zgodnie z którym, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, czyli 60-67 lat dla kobiet i 65-67 lat dla mężczyzn, w zależności od daty urodzenia.

Jak wynika z powyższego przepisu, zasadniczym wymogiem nabycia prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. jest osiągnięcie wskazanego wyżej powszechnego wieku emerytalnego. Wyłącznie bowiem od spełnienia tego warunku prawnego uzależnione jest przyznanie podstawowego świadczenia z nowego systemu emerytalnego, czyli emerytury z art. 24. Przepis ten nie uzależnia natomiast przyznania prawa do emerytury od spełnienia warunku legitymowania się określonym minimalnym stażem pracy, tj. okresem składkowym i nieskładkowym.

Zdaniem Sądu, skoro w przypadku ubezpieczonej prawo do emerytury w Polsce nie jest uzależnione od przebytych okresów ubezpieczenia i ubezpieczona nabyła to prawo bez względu na przebyte okresy ubezpieczenia w Polsce i za granicą, to brak było podstaw do zastosowania postanowień z art. 12 Umowy, a w konsekwencji do obliczenia teoretycznej wysokości emerytury na podstawie art. 16 ust. 1 Umowy z uwzględnieniem okresów zagranicznych, tak jakby okresy te były okresami ubezpieczenia przebytymi zgodnie z polskim ustawodawstwem.

Prawidłowo zatem do obliczenia teoretycznej wysokości emerytury, organ rentowy uwzględnił wyłącznie okresy składkowe i nieskładkowe przebyte w Polsce.

Prawidłowo również organ rentowy ustalił proporcjonalnie rzeczywistą wysokość przysługującej ubezpieczonej emerytury, odnosząc liczbę miesięcy pracy ubezpieczonej w Polsce do łącznego stażu pracy ubezpieczonej. Taka zasada obliczania rzeczywistej emerytury wynika bowiem jednoznacznie z art.16 ust.3 powołanej wyżej Umowy.

Podkreślić należy, że ubezpieczona nie kwestionowała ilości okresów podlegania ubezpieczeniom społecznym na Ukrainie, uwzględnionych przez organ rentowy do proporcjonalnego obliczenia emerytury rzeczywistej.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił odwołanie ubezpieczonej na mocy art. 477¹⁴ §1 kpc oraz na podstawie powołanych wyżej przepisów, jako bezzasadne.

SSO Janina Kościelniak